

Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter i underrättelseverksamheten

1. SAMMANFATTNING

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden har granskat Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter om etniskt ursprung och religiös övertygelse i två uppgiftssamlingar för bearbetning och analys i myndighetens centrala underrättelsesystem. Granskningen har omfattat ett urval av personregistreringar och varit begränsad till frågan om det är absolut nödvändigt att behandla de känsliga personuppgifterna. Nämnden bedömer att behandlingen av de granskade känsliga personuppgifterna är lagenlig i det avseendet.

2. BAKGRUND

2.1. Inledning

Den 11 september 2019 beslutade nämnden att granska Säkerhetspolisens behandling av vissa typer av känsliga personuppgifter i två uppgiftssamlingar för bearbetning och analys i myndighetens centrala underrättelsesystem.

Granskningen har avsett Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter om etniskt ursprung och religiös övertygelse inom verksamhetsområdena kontraterrorism och författningsskydd. Granskningen har varit begränsad till frågan om behandlingen av de känsliga personuppgifterna är absolut nödvändig för syftet med behandlingen.

2.2. Rättsliga utgångspunkter

Vid tiden för inspektionen utövade nämnden tillsyn över Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter i frågor som rör nationell säkerhet enligt polisdatalagen (2010:361) (PDL). Granskningen har därför utgått från den lagstiftningen.¹

¹ Från och med den 1 januari 2020 utövar nämnden tillsyn över Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter enligt lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter (1 § lagen [2007:980] om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet [tillsynslagen]). För tillsyn över personuppgiftsbehandling som har utförts före den 1 januari 2020 gäller dock fortfarande äldre regler (se övergångsbestämmelser till tillsynslagen).

En grundläggande förutsättning för att Säkerhetspolisen skulle få behandla personuppgifter enligt polisdatalagen var att de behövdes i den brottsbekämpande verksamheten (6 kap. 1 § PDL). Behovet skulle vara konkret och svara mot något av de ändamål som angavs i paragrafen, exempelvis att förebygga, förhindra eller upptäcka terroristbrott.

Uppgifter om en person fick inte behandlas enbart på grund av vad som var känt om personens ras eller etniska ursprung, politiska åsikter, religiösa eller filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv (känsliga personuppgifter) (6 kap. 4 § 4 och 2 kap. 10 § första stycket PDL).

Om uppgifter om en person behandlades på annan grund fick de kompletteras med känsliga personuppgifter när det var absolut nödvändigt för syftet med behandlingen (6 kap. 4 § 4 och 2 kap. 10 § andra stycket PDL). I förarbetena till lagen framhölls det att med hänsyn till den restriktivitet som ligger i begreppet ”absolut nödvändigt” måste behovet av att göra sådana kompletteringar prövas noga i det enskilda ärendet.²

3. UTREDNINGEN

Den 21 och 30 oktober 2019 genomfördes en inspektion vid Säkerhetspolisen. Sökningar gjordes i de aktuella uppgiftssamlingarna på sökbegrepp i form av ord som kan avslöja känsliga personuppgifter om etniskt ursprung (exempelvis ”romsk” och ”kurd”) och religiös övertygelse (exempelvis ”muslim” och ”kristen”).

Tio av de dokument där sökningarna gav träff granskades närmare. I fyra av dessa behandlades uppgifter om etniskt ursprung och i övriga sex uppgifter om religiös övertygelse. Samtliga dokument som granskades närmare förekom inom verksamhetsområdet kontraterrorism.

Efter inspektionen har Säkerhetspolisen på nämndens begäran besvarat frågor rörande en registrering av en uppgift om etniskt ursprung i ett av dokumenten.

4. NÄMNDENS BEDÖMNING

Nämnden bedömer, efter erhållna svar och förtydliganden från Säkerhetspolisen, att behandlingen av de granskade känsliga personuppgifterna är absolut nödvändig för syftet med behandlingen. Behandlingen är därmed lagenlig i det avseendet.

² Prop. 2009/10:85 s. 325.

5. BESLUT

Med detta uttalande avslutas ärendet.

På Säkerhets- och integritetsskyddsmyndens vägnar

Gunnel Lindberg

I avgörandet har deltagit: Gunnel Lindberg (ordförande), Barbro Thorblad, Anti Avsan, Charlotta Bjälkebring Carlsson, Matheus Enholm, Elisabeth Falkhaven, Eva Flyborg, Christina Linderholm, Olle Sandahl och Björn von Sydow (enhälligt).

Föredragande: Lisa Fahlborg

Expedition till:

Säkerhetspolisen, Rättsenheten (dnr 2019-23763)

Kopia för kännedom till:

Datainspektionen